

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/155/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203690
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118203690.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobkyne E. B., F. XX.XX.XXXX, T. H. XX, XXX XX H., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátom, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 392 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 06.08.2018, č. k. 20Csp/61/2018-39 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 392 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Citoval ustanovenia § 1 ods. 1, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. V predmetnej veci si žalobkyňa uplatnila nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 392 eur v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 10.5.2016, sp. zn. 7C/267/2015-60, ktorý v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.6.2017, č.k. 2Co/159/2016-72 určil, že zmluvná podmienka, administratívny poplatok vo výške 235,40 eura, je neprijateľná a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 392 eur. V danom prípade za porušenie práva a povinnosti žalovaným považoval to, že v zmluvnom vzťahu žalovaný ako dodávateľ neuviedol všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pri dojednaní zmluvy konal v rozpore s dobrými mravmi, keď so žalobkyňou dojednal úroky v rozpore s dobrými mravmi. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne, ako spotrebiteľa na písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, aby táto obsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. a žalobkyňa sa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, tak za primeranú

považoval sumu vo výške 392 eur s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Súd prvej inštancie pritom zobral do úvahy aj to, že žalobkyňa bola dôchodkyňa a mohla finančné prostriedky, o ktoré sa žalovaný bezdôvodne obohatil, použiť na uspokojenie svojich životných potrieb.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 261 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V konaní nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v zákonnej lehote. Namietal, že pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho-ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Mal za to, že rozsudok Okresného súdu Prešov, ktorým bola určená zmluvná podmienka za neprijateľnú, má dostatočný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Považoval, vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu, priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti tykajúcej sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným. Žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek dôvodu. Žiadal, aby súd pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného práva posudzoval aj to, že žalobkyňa v rámci kontraktáčného procesu konala ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy. Poukázal na skutočnosť, že dokopy so žalobkyňou uzatvoril deväť zmlúv o úvere. Žalobkyňa si mala možnosť preštudovať zmluvné podmienky celkovo deväťkrát a napriek tomu to neurobila. Žalovaný tak poskytol žalobkyni úver v dobrej viere, že sú jej známe zmluvné dojednania. Za spornú považoval aj výšku požadovanej úhrady primeraného finančného zadosťučinenia, keď žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané. Napriek tomu žalobkyňa požaduje finančné zadosťučinenie, ktoré už raz bolo v súvislosti so Zmluvou o úvere č. XXXXXXXX priznané v sume 727,33 eura rozsudkom č. k. 9Csp 61/2018-39 a rozsudkom sp. zn. 20C/23/2016 jej bolo v súvislosti so zmluvou o úvere č. XXXXXXXX priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 727,33 eura s príslušenstvom. Namietal, že konajúci súd opomenul na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Súd v odôvodnení rozsudku úplne opomenul procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, čím opätovne došlo k porušeniu kontradiktórnosti konania. Považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom prvej inštancie k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle § 380 ods. 2 CSP prihliada z úradnej povinnosti. Poukázal na to, že žalobkyňa už raz uplatnila pred Okresným súdom Prešov svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 727,33 eura, ktorý je mal vzniknúť z dôvodu, že sa žalovaný zakotvením neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve č. XXXXXXXX na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. V danom prípade ide nepochybne o prekážku litispendencie, nakoľko ide o spor medzi tými istými sporovými stranami a totožný je aj predmet konania. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil vykonaný dôkaz a to konkrétne rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/267/2015 zo dňa 10.05.2016. Vytkol, že konajúci súd v bode 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal nesprávne na odôvodnenie rozsudku sp. zn. 7C/267/2015 zo dňa 10.05.2016 a odcitoval tvrdenia tykajúce sa posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve č. XXXXXXXXX a bezdôvodnom obohatení, ktoré vzniklo v súvislosti so zmluvou č. XXXXXXXXX a nie v súvislosti so zmluvou č. XXXXXXXX ako to uvádzal žalobca a konajúci súd v odôvodnení rozsudku. Dodal, že nesúhlasí s priznaným nárokom na náhradu trov konania 100 % a považoval ju za nespravodlivú. V danej veci ide o stereotypnú agendu spojenú s atribútmi bagateľnej veci. Podané žaloby vo veciach primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľa majú prvky štandardných postupov, kedy sa spravidla mení iba osoba žalovaného a výška úplatnej sumy. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v plnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

8. Odvolací súd sa najprv vyporiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

9. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

11. V prejednáwanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk

európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

13. A tak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

14. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

15. Vo veci sp. zn. 7C/267/2015 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou. Vo vzťahu k obom uplatneným nárokom mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 10.05.2016 č. k. 7C/267/2015-50 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.06.2017 č. k. 2Co/159/2016-72 nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2017. Právoplatným ukončením konania vo veci 7Csp/267/2015 Okresného súdu Prešov bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 09.04.2018.

16. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku č.k. 7C/267/2015-50 zo dňa 10.05.2016 Okresného súdu Prešov, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď zmluva č. XXXXXXXXXX zo dňa 24.05.2013 v rozpore so zákonom neobsahovala podstatné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy (údaj o RPMN), žalovaný žiadal neprimerane vysoký úrok a zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie úverovej zmluvy spolu s administratívou s tým spojenou, bola vyhlásená za neprijateľnú. Zároveň žalovaný porušil svoje povinnosti pri zisťovaní bonity žalobkyne ako spotrebiteľky. Bol to žalovaný, ktorý takto naformuloval úverovú zmluvu.

17. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si na tomto mieste uvedomiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

18. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj postoj žalobkyne ako spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľa poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Konanie žalovaného vo vzťahu k žalobkyni je o to závažnejšie, že predmetná zmluvná podmienka bola súdmi opakovane judikovaná ako neprijateľná, čoho si je žalovaný plne vedomý, a napriek tomu, a v rozpore s ust. § 53a Občianskeho zákonníka sa žalovaný nezdržal uplatňovania tejto podmienky a v konaní

č.k. 7Csp/267/2015 trval na jej prijateľnosti a platnosti, dokonca podal odvolanie voči vyhovujúcemu rozsudku súdu prvej inštancie.

19. Ani analogicky nemožno aplikovať ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorým môže privodiť ujmu spotrebiteľovi, je potrebná určitá intenzita.

20. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že za primeranú treba považovať čiastku 392 eur rovnajúcu sa výške bezdôvodného obohatenia a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Odvolací súd má za to, že takéto finančné zadosťučinenie vo výške 392 eur vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

21. Odvolacie námietky žalovaného o nesprávne vyhodnotenom dôkaze, a to rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/267/2015 zo dňa 10.05.2016 považoval odvolací súd za nedôvodné. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal práve zo znenia rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/267/2015-50 zo dňa 10.05.2016 (na ktorý poukázala žalobkyňa vo svojej žalobe), v ktorom bolo konštatované závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa v zmluve č. XXXXXXXXX zo dňa 24.05.2013, a nie v súvislosti so zmluvou č. XXXXXXXX zo dňa 22.11.2003.

22. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

23. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

24. Prekážka začatého konania, tzv. prekážka litispendencie, je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania. Ak teda už na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie tých istých strán, týkajúce sa tej istej právnej veci (totožnosť predmetu konania a skutkových okolností, z ktorých sa nárok vyvodzuje), súd konanie, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby, zastaví. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti strán a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5Cdo/280/2010)

25. Neobstojí odvolacia námietka žalovaného ohľadne existencie prekážky začatej veci (prekážky litispendencie) s poukazom na konanie sp. zn. 9Csp/61/2018 vedenom na Okresnom súde Prešov. Kým

v prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila nárok na vydanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 392 eur na základe toho, že bola úspešná v základnom konaní sp. zn. 7C/267/2015 vo vzťahu k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24.05.2013, v konaní 9Csp/61/2018 vedenom na Okresnom súde Prešov si žalobkyňa uplatnila tento nárok vo vzťahu k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.11.2003. Podmienka totožnosti predmetu konania teda nebola splnená.

26. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že žalobkyňa konala ľahostajne. Odvolaciemu súdu sú z jeho činnosti známe obchodné praktiky žalovaného, jeho úverové zmluvy a zmluvné podmienky, a skutočnosť, že žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana podpísala žalovaným predložené zmluvné formuláre obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky, nemôže v žiadnom prípade zbavovať žalovaného zodpovednosti.

27. V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

28. Vecne správne výroky o priznaní finančného zadostučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%

29. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie zatiaľ rozhodoval iba o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP, a nezaoberal sa účelnosťou trov konania, ktoré vznikli žalobkyňi zastúpenej advokátom.

30. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).